

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/9/2008

PTASIA GRYPA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2008

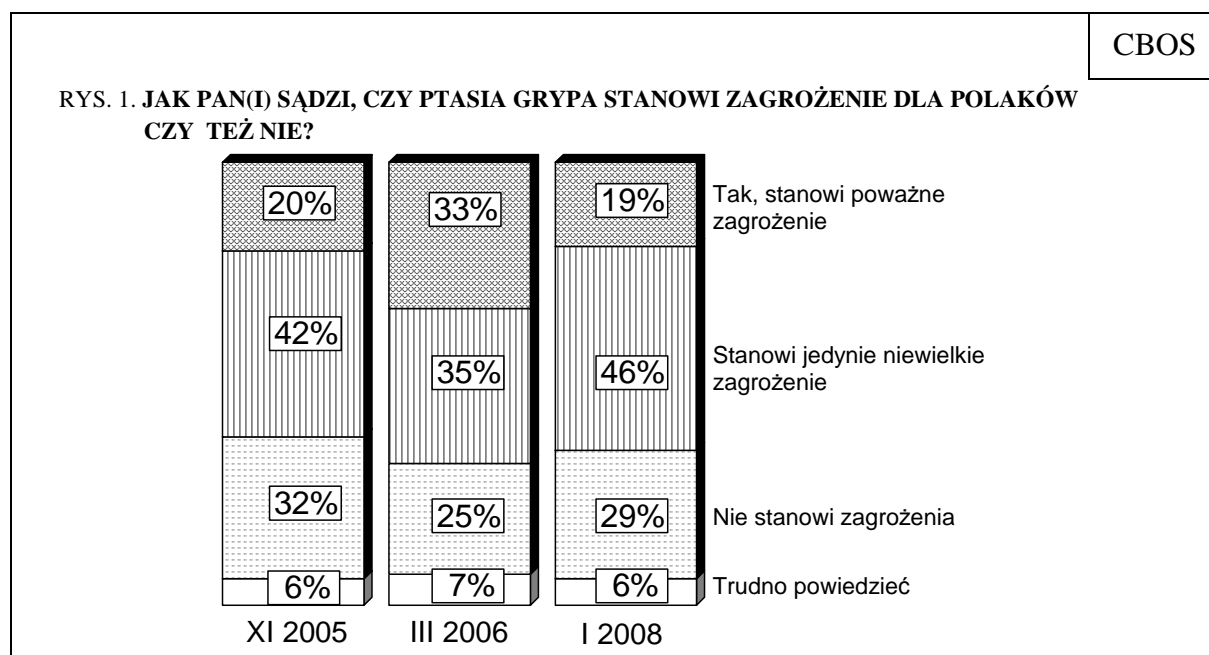
PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

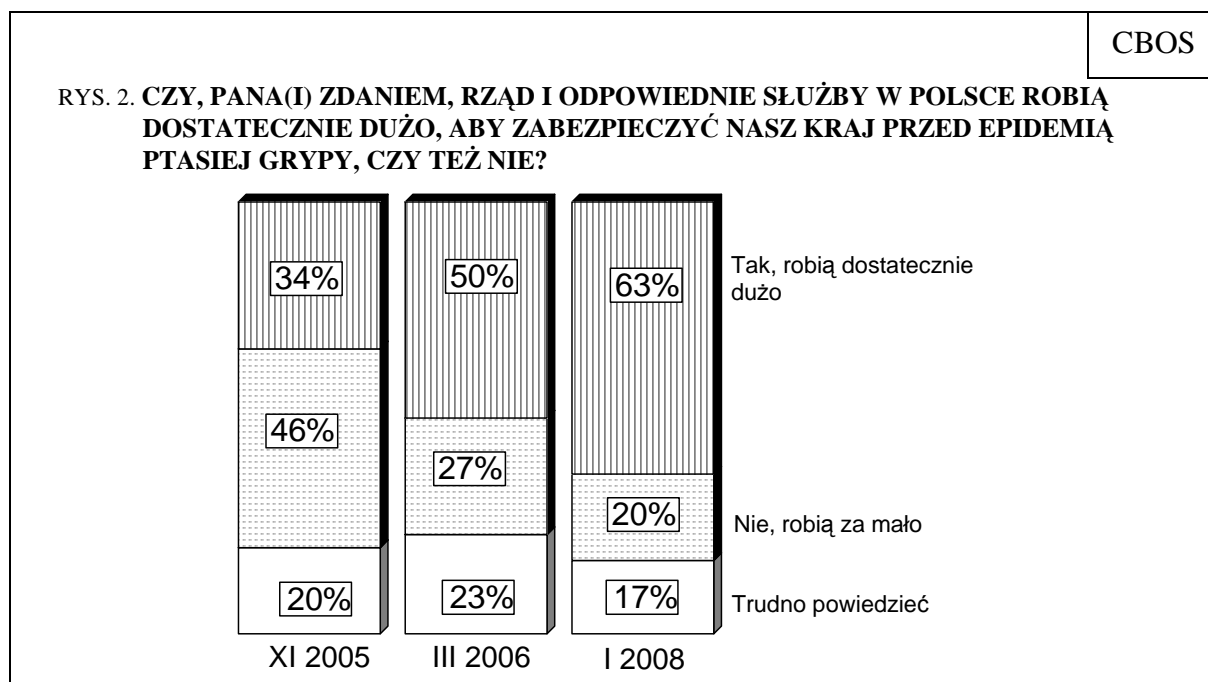
Pod koniec roku 2007 na Mazowszu pojawiły się ogniska ptasiej grypy – choroby atakującej ptaki, która jednak może być też niebezpieczna dla ludzi. Chore ptaki uśpiono, lecz zrodziły się obawy, że konsumenci drobiu i jaj mogą przestać kupować te produkty w trosce o swoje bezpieczeństwo. Ogniska tej choroby pojawiały się w Polsce już w poprzednich latach i za każdym razem badaliśmy reakcje społeczne na doniesienia o niej. W ostatnim sondażu¹ poprosiliśmy o ocenę zagrożenia ptasią grypą i opinie na temat działań rządu w tej sprawie, pytaliśmy także o ewentualne zmiany zwyczajów żywieniowych wywołane informacjami o tej chorobie.

Blisko połowa ankietowanych (46%) sądzi, że ptasia grypa stanowi dla Polaków jedynie niewielkie zagrożenie. Niemal co piąty badany (19%) obawia się, że jest ono poważne, a ponad jedna czwarta (29%) nie dostrzega żadnego niebezpieczeństwa. Opinie rolników w tej sprawie, a także ogółu mieszkańców wsi nie różnią się w znaczącym stopniu od postrzegania jej przez pozostałych respondentów. Tym razem wystąpienie ognisk ptasiej grypy Polacy rzadziej uznają za poważne zagrożenie niż w 2006 roku.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (212) zrealizowano w dniach 4–7 stycznia 2008 roku na liczącej 890 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W społeczeństwie dominuje przekonanie, że rząd i odpowiednie służby właściwie zareagowały na przypadki ptasiej grypy. Większość Polaków (63%) ocenia, że władze robią dostatecznie dużo, aby uchronić nasz kraj przed epidemią, a jedna piąta (20%) twierdzi, że ich działania są niewystarczające. Rolnicy mają minimalnie lepsze od innych zdanie na temat reakcji władz. Oceny działań obecnego rządu są znacznie lepsze od zanotowanych w 2005 i 2006 roku.

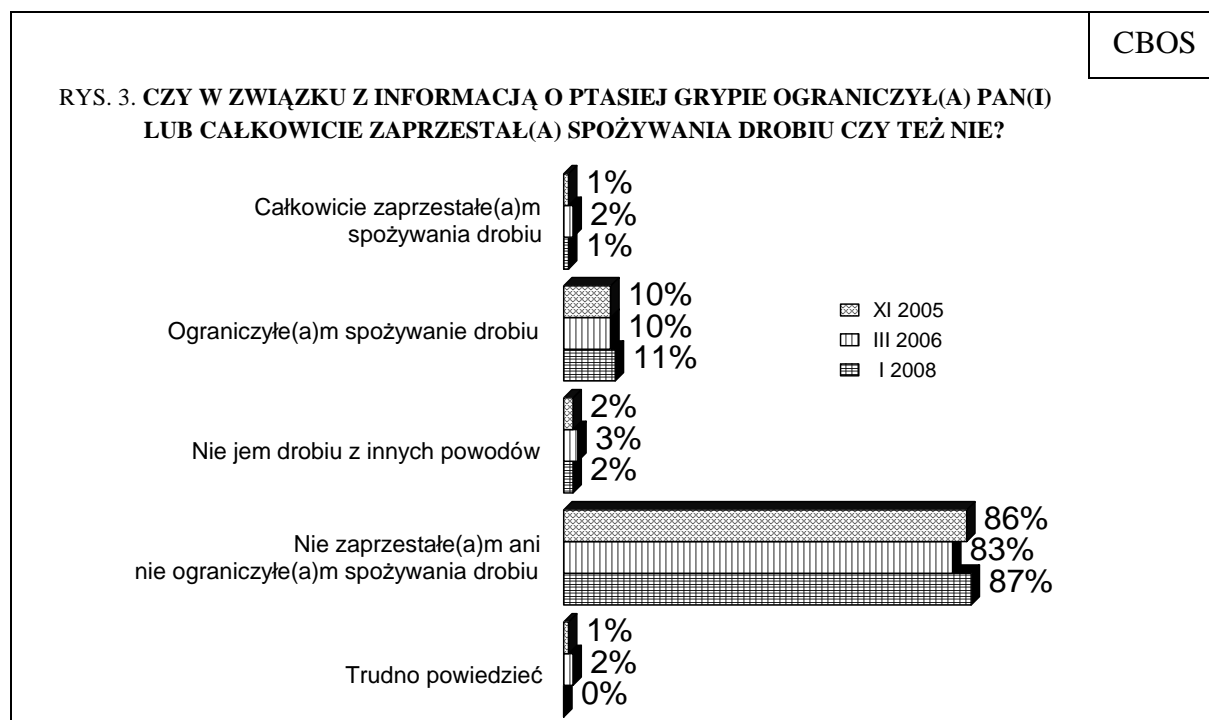
Oceny działań rządu w tej sprawie wiążą się z odczuwanym zagrożeniem ptasią grypą. Wśród respondentów przekonanych, że stanowi ona poważne niebezpieczeństwo, grupa osób twierdzących, że rząd robi dostatecznie dużo (44%), jest niewiele większa niż grupa oczekujących aktywniejszych działań (39%). Wśród ankietowanych oceniających zagrożenie jako niewielkie lub niedostrzegających go w ogóle zdecydowana większość (odpowiednio 68% i 75%) jest zadowolona z dotychczasowych działań rządu i właściwych służb.

Tabela 1

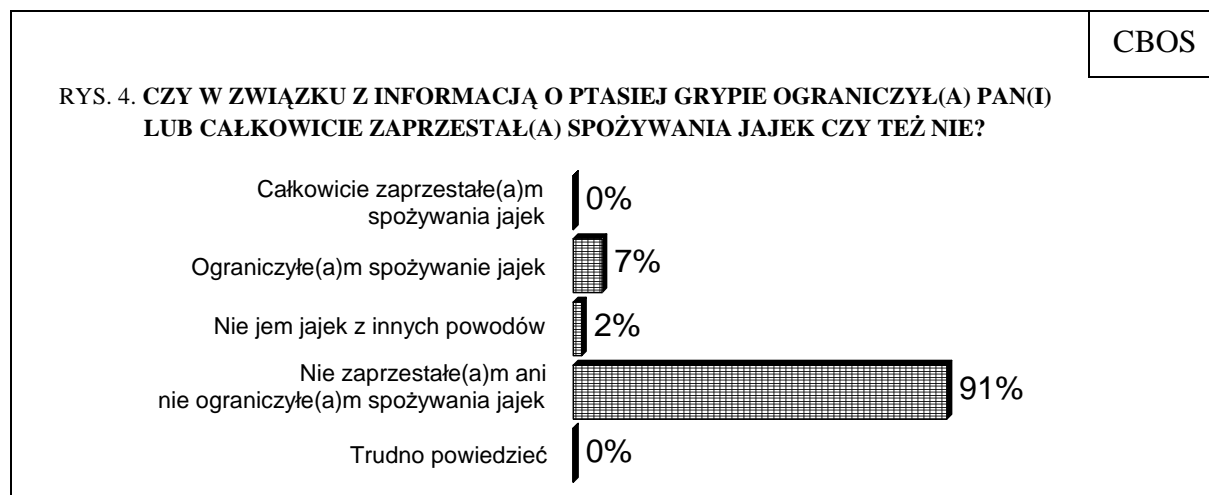
Czy, Pana(i) zdaniem, rząd i odpowiednie służby w Polsce robią dostatecznie dużo, aby zabezpieczyć nasz kraj przed epidemią ptasiej grypy, czy też nie?	Jak Pan(i) sądzi, czy ptasia grypa stanowi zagrożenie dla Polaków czy też nie?		
	Tak, stanowi poważne zagrożenie	Stanowi jedynie niewielkie zagrożenie	Nie stanowi zagrożenia
	w procentach		
Tak, robią dostatecznie dużo	44	68	75
Nie, robią za mało	39	18	11
Trudno powiedzieć	17	14	15

Pojawienie się ognisk wirusa ptasiej grypy w niewielkim stopniu wpłynęło na zmiany nawyków kulinarnych – zdecydowana większość Polaków spożywa drób i jajka tak samo często jak do tej pory.

Jedynie co setny respondent (1%) w związku z informacjami o ptasiej grypie całkowicie zrezygnował z jedzenia drobiu. Zdecydowana większość (87%) nadal spożywa go tak samo często jak wcześniej. Zmniejszenie konsumpcji deklaruje ogółem 12% badanych.

W jeszcze mniejszym stopniu zmniejszyło się spożycie jajek. Dziewięciu na dziesięciu Polaków (91%) ciągle je tyle samo jaj co wcześniej, natomiast tylko 7% ankietowanych ograniczyło ich spożycie po doniesieniach o ptasiej grypie.

Respondenci sądzący, że ptasia grypa stanowi poważne niebezpieczeństwo, nieco częściej niż pozostali ograniczyli jedzenie drobiu lub całkiem z niego zrezygnowali (22%), jednak również wśród nich zdecydowana większość (76%) nie zmieniła swoich zwyczajów. Osoby przekonane, że zagrożenie jest niewielkie bądź w ogóle nie występuje, stosunkowo rzadko deklarują zmianę nawyków żywieniowych (po 8%).

Tabela 2

Czy ograniczył(a) Pan(i) lub całkowicie zaprzestał(a) spożywania drobiu czy też nie?	Jak Pan(i) sądzi, czy ptasia grypa stanowi zagrożenie dla Polaków czy też nie?		
	Tak, stanowi poważne zagrożenie	Stanowi jedynie niewielkie zagrożenie	Nie stanowi zagrożenia
	w procentach		
Całkowicie zaprzestał(a)m spożywania drobiu	2	0	1
Ograniczył(a)m spożywanie drobiu	20	8	7
Nie jem drobiu z innych powodów	2	1	1
Nie zaprzestał(a)m ani nie ograniczył(a)m spożywania drobiu	76	89	91

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Zaprzestanie bądź ograniczenie spożycia jaj jest częstsze wśród obawiających się ptasiej grypy (14%) niż u osób oceniających niebezpieczeństwo jako niewielkie (7%) lub żadne (4%), lecz w każdej z tych grup zdecydowanie dominują badani, którzy nie zmienili poziomu ich konsumpcji.

Tabela 3

Czy ograniczył(a) Pan(i) lub całkowicie zaprzestał(a) spożywania jajek czy też nie?	Jak Pan(i) sądzi, czy ptasia grypa stanowi zagrożenie dla Polaków czy też nie?		
	Tak, stanowi poważne zagrożenie	Stanowi jedynie niewielkie zagrożenie	Nie stanowi zagrożenia
	w procentach		
Całkowicie zaprzestał(a)m spożywania jajek	2	0	1
Ograniczył(a)m spożywanie jajek	12	7	3
Nie jem jajek z innych powodów	2	3	1
Nie zaprzestał(a)m ani nie ograniczył(a)m spożywania jajek	84	90	96

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Grudniowe pojawienie się ognisk ptasiej grypy w najgorszym razie stanowi – w społecznym odczuciu – niewielkie zagrożenie. Rolnicy mają na tę sprawę podobny pogląd jak ogół dorosłych Polaków. Rząd i odpowiednie służby robią dostatecznie dużo, aby zagrożenie zniwelować. Jeżeli chodzi o poziom spożycia drobiu i jaj, nieznaczna mniejszość deklaruje jego ograniczenie, lecz prawie nikt nie mówi o wykluczeniu z jadłospisu tych produktów.

Opracował

Michał WENZEL

A N E K S

Tabela 1. Jak Pan(i) sądzi, czy ptasia grypa stanowi zagrożenie dla Polaków
czy też nie? 1 - Tak, stanowi poważne zagrożenie; 2 - Stanowi jedynie
niewielkie zagrożenie; 3 - Nie stanowi zagrożenia

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	19	46	29	6	890
Płeć					
Mężczyźni	19	43	32	6	424
Kobiety	19	49	27	6	466
Wiek					
18-24 lata	23	44	29	4	128
25-34	20	54	23	3	165
35-44	17	52	28	4	139
45-54	18	42	34	6	156
55-64	18	44	35	4	148
65 lat i więcej	17	41	27	15	154
Miejsce zamieszkania					
Wieś	17	45	29	9	338
Miasto do 20 tys.	21	44	30	5	121
20-100 tys.	16	53	26	5	169
101-500 tys.	16	50	30	4	140
501 tys. i więcej mieszk.	28	38	32	2	122
Wykształcenie					
Podstawowe	21	40	28	11	241
Zasadnicze zawodowe	21	45	28	6	226
Średnie	18	51	29	3	299
Wyższe	13	49	34	4	123
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	14	53	29	3	65
Prac. umysł. niż. szczebla	19	46	33	2	87
Pracownicy fiz.- umysł.	14	55	24	6	63
Robotnicy wykwalifikowani	24	47	26	2	88
Robotnicy niewykwalifik.	29	34	31	5	47
Rolnicy	24	46	25	4	47
Pracujący na własny rach.	11	52	31	6	31
Bierni zawodowo					
Renciści	19	38	35	8	82
Emeryci	18	41	30	12	204
Uczniowie i studenci	24	44	28	5	69
Bezrobotni	17	53	29	1	77
Gospodynie domowe i inni	0	69	29	3	29
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	20	43	33	4	123
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	27	50	22	1	70
sekt. pryw. poza rolnict.	15	51	28	6	191
prywatnym gosp. rolnym	29	42	25	4	48
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	22	46	25	7	60
301-500	18	45	30	7	94
501-900	15	50	30	5	179
901-1200	15	48	34	3	123
Powyżej 1200 zł	19	48	28	6	105
Ocena własnych war. mater.					
Złe	19	42	32	7	190
Średnie	20	43	31	7	404
Dobre	17	53	26	3	296
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	12	55	26	7	54
Raz w tygodniu	21	47	28	5	420
1-2 razy w miesiącu	14	51	28	7	160
Kilka razy w roku	23	39	31	7	175
W ogóle nie uczestniczy	11	42	41	6	81
Poglądy polityczne					
Lewica	8	47	41	3	117
Centrum	16	50	30	5	253
Prawica	22	48	27	3	316
Trudno powiedzieć	24	38	24	14	203

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, rząd i odpowiednie służby w Polsce robią dostatecznie dużo, aby zabezpieczyć nasz kraj przed epidemią ptasiej grypy, czy też nie? 1 - Tak, robią dostatecznie dużo; 2 - Nie, robią za mało

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	63	20	18	888
Płeć				
Mężczyźni	69	16	15	422
Kobiety	57	23	20	466
Wiek				
18-24 lata	64	19	17	128
25-34	58	24	18	163
35-44	66	21	13	138
45-54	63	21	16	156
55-64	64	21	15	148
65 lat i więcej	62	13	25	154
Miejsce zamieszkania				
Wieś	60	17	23	336
Miasto do 20 tys.	72	18	10	121
20-100 tys.	65	23	12	169
101-500 tys.	59	24	17	140
501 tys.i więcej mieszk.	61	20	20	122
Wykształcenie				
Podstawowe	58	18	23	241
Zasadnicze zawodowe	64	21	15	226
Średnie	64	21	14	298
Wyższe	64	17	19	123
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	68	15	17	65
Prac.umysł.niż.szczebła	64	26	10	87
Pracownicy fiz.- umysł.	57	28	15	63
Robotnicy wykwalifikowani	63	20	17	88
Robotnicy niewykwalifik.	61	29	10	47
Rolnicy	68	11	21	46
Pracujący na własny rach.	65	10	25	31
Bierni zawodowo				
Renciści	63	16	22	82
Emeryci	62	18	20	204
Uczniowie i studenci	66	20	14	69
Bezrobotni	53	27	21	77
Gospodynie domowe i inni	71	11	18	29
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	63	23	14	123
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	63	20	16	70
sekt. pryw. poza rolnict.	62	23	14	190
prywatnym gosp. rolnym	69	13	18	48
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	62	27	11	60
301-500	64	21	15	94
501-900	64	23	13	179
901-1200	69	17	14	123
Powyżej 1200 zł	69	21	10	105
Ocena własnych war. mater.				
Złe	49	28	23	189
Średnie	63	21	17	404
Dobre	71	14	15	295
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	52	20	28	54
Raz w tygodniu	67	19	14	418
1-2 razy w miesiącu	66	19	15	160
Kilka razy w roku	54	25	21	175
W ogóle nie uczestniczy	61	13	27	80
Poglądy polityczne				
Lewica	69	15	16	116
Centrum	68	17	15	253
Prawica	65	24	11	316
Trudno powiedzieć	49	20	32	202

Tabela 3. Czy w związku z informacją o ptasiej grypie ograniczył(a) Pan(i) lub całkowicie zaprzestał(a) spożywania drobiu czy też nie? 1 - Całkowicie zaprzestał(a)m spożywania drobiu; 2 - Ograniczyłem(a)m spożywanie drobiu; 3 - Nie jem drobiu z innych powodów (np. w ogóle nie jem mięsa, nie lubię mięsa, wcześniej też rzadko spożywałem(a)m mięso tego rodzaju); 4 - Nie zaprzestałem(a)m ani nie ograniczyłem(a)m spożywania drobiu

(%)

	1	2	3	4	Liczba osób
Ogółem	1	11	2	87	889
Płeć					
Mężczyźni	0	10	2	88	424
Kobiety	1	12	1	86	465
Wiek					
18-24 lata	1	12	2	85	128
25-34	2	8	1	89	165
35-44	0	8	1	91	139
45-54	0	8	1	90	156
55-64	0	15	1	85	148
65 lat i więcej	1	14	4	82	153
Miejsce zamieszkania					
Wieś	2	10	1	88	337
Miasto do 20 tys.	0	5	3	92	121
20-100 tys.	0	14	2	84	169
101-500 tys.	0	13	1	86	140
501 tys. i więcej mieszk.	1	13	1	85	122
Wykształcenie					
Podstawowe	0	12	2	86	241
Zasadnicze zawodowe	1	8	1	89	226
Średnie	1	10	1	87	299
Wyższe	0	14	2	84	123
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	0	16	0	84	65
Prac. umysł. niż. szczebla	0	13	2	86	87
Pracownicy fiz.- umysł.	0	10	4	85	63
Robotnicy wykwalifikowani	0	5	1	94	88
Robotnicy niewykwalifik.	0	10	0	90	47
Rolnicy	0	15	0	85	47
Pracujący na własny rach.	0	13	6	81	31
Bierni zawodowo					
Renciści	0	9	2	89	81
Emeryci	1	14	2	84	204
Uczniowie i studenci	0	7	0	93	69
Bezrobotni	7	10	0	83	77
Gospodynie domowe i inni	0	0	0	100	29
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	0	12	1	87	123
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	0	12	3	85	70
sekt. pryw. poza rolnict.	0	9	2	89	191
prywatnym gosp. rolnym	0	16	0	84	48
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	6	14	0	81	60
301-500	2	9	1	87	94
501-900	0	14	1	85	179
901-1200	0	5	2	93	123
Powyżej 1200 zł	1	10	4	85	105
Ocena własnych war. mater.					
Złe	2	13	1	84	190
Średnie	0	11	1	88	403
Dobre	1	10	2	88	296
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	0	8	7	85	54
Raz w tygodniu	0	13	1	85	420
1-2 razy w miesiącu	0	10	1	89	160
Kilka razy w roku	3	8	2	88	175
W ogóle nie uczestniczy	0	8	0	92	81
Poglądy polityczne					
Lewica	0	11	1	88	117
Centrum	0	10	1	89	253
Prawica	1	11	2	86	316
Trudno powiedzieć	2	11	1	86	202

Tabela 4. Czy w związku z informacją o ptasiej grypie ograniczył(a) Pan(i) lub całkowicie zaprzestał(a) spożywania jajek czy też nie? 1 - Całkowicie zaprzestał(a)m spożywania jajek; 2 - Ograniczyłem(a)m spożywanie jajek; 3 - Nie jem jajek z innych powodów; 4 - Nie zaprzestałem(a)m ani nie ograniczyłem(a)m spożywania jajek

(%)

	1	2	3	4	Liczba osób
Ogółem	1	7	2	91	887
Płeć					
Mężczyźni	1	5	2	92	423
Kobiety	0	8	2	90	464
Wiek					
18-24 lata	2	9	0	89	128
25-34	1	2	3	93	165
35-44	0	8	1	91	139
45-54	0	4	1	94	156
55-64	0	8	1	91	146
65 lat i więcej	0	11	4	85	153
Miejsce zamieszkania					
Wieś	1	4	2	93	336
Miasto do 20 tys.	1	6	3	90	121
20-100 tys.	0	11	2	87	169
101-500 tys.	0	7	1	92	139
501 tys. i więcej mieszk.	0	9	1	90	122
Wykształcenie					
Podstawowe	0	7	2	90	239
Zasadnicze zawodowe	1	4	2	93	226
Średnie	1	8	2	90	298
Wyższe	0	9	1	91	123
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	0	10	1	89	65
Prac. umysł. niż. szczebla	0	9	0	91	87
Pracownicy fiz.- umysł.	2	1	6	91	63
Robotnicy wykwalifikowani	0	5	0	95	88
Robotnicy niewykwalifik.	0	3	0	97	47
Rolnicy	0	0	0	100	47
Pracujący na własny rach.	0	7	4	89	31
Bierni zawodowo					
Renciści	0	9	1	89	81
Emeryci	0	9	3	88	202
Uczniowie i studenci	0	4	0	96	69
Bezrobotni	4	8	5	82	77
Gospodynie domowe i inni	0	4	0	96	29
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	0	4	1	95	123
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	1	11	3	85	70
sekt. pryw. poza rolnict.	0	6	1	93	191
prywatnym gosp. rolnym	0	1	0	99	48
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	3	3	2	92	59
301-500	2	4	1	92	94
501-900	0	9	2	89	179
901-1200	0	5	3	92	123
Powyżej 1200 zł	1	6	2	91	105
Ocena własnych war. mater.					
Złe	2	8	1	89	189
Średnie	0	7	2	91	401
Dobre	0	6	2	92	296
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	0	6	6	89	54
Raz w tygodniu	0	7	1	91	418
1-2 razy w miesiącu	0	6	3	91	160
Kilka razy w roku	2	8	2	88	174
W ogóle nie uczestniczy	0	6	0	94	81
Poglądy polityczne					
Lewica	0	5	2	93	117
Centrum	0	8	1	91	251
Prawica	1	6	2	91	315
Trudno powiedzieć	1	8	3	88	202